

अकूपारेसमुद्रसमीपे द्वितीयांतपाठे उपेत्येत्यध्याहारः अधिष्ठानं गौरवान्तलं जिगमिषतो मंदरस्याधारः ॥ ११ ॥ १२ ॥ मंथानं मंथनदंढं नेत्रं मंथनरज्जुं ॥ १३ ॥ एकमंतं एकं प्रदेशं मुखभागं उपाश्लिष्टाः दृढं धृतवन्तः ॥ १४ ॥ अनंत इति शेषो विष्णुपक्षीयः वासुकेः शिर उक्षिप्योक्षिप्यभूमा वाक्षिपंस्तन्मुखनिःसृतं विषं स्वयं सोढवानिति भावः ॥ १५ ॥ वासुकिमुत्स्रोत्थं वाग्वादिदेवोपकारायाभूदित्याह वासुके रिति द्वाभ्यां आक्षिप्यतः आक्षिप्यमाणस्य एतेन मेघस्य धूमज्योतिर्वार्तवारिमयत्वमुक्तं ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ जलचराः मत्स्यादयः अस्मदादिवत्पार्थिवांशप्रधानशरीराः ॥ २० ॥ वारुणा

ऊचुश्च कूर्मराजानमकूपारे सुरासुराः ॥ अधिष्ठानं गिरेरस्य भवान् भवितुमर्हति ॥ ११ ॥ कूर्मेण तु तथेत्युक्त्वा पृष्ठमस्य समर्पितं ॥ तं शैलं तस्य पृष्ठस्थं यंत्रेणेंद्रो न्यपीडयत् ॥ १२ ॥ मंथानं मंदरं कृत्वा तथा नेत्रं च वासुकिं ॥ देवामथितुमारब्धाः समुद्रं निधिमं भसां ॥ १३ ॥ अमृतार्थं पुरा ब्रह्मं स्तथैवा सुरदानवाः ॥ एकमंतं मुपाश्लिष्टानागराज्ञो महासुराः ॥ १४ ॥ विबुधाः सहिताः सर्वे यतः पुच्छंततः स्थिताः ॥ अनंतो भगवान् देवो यतो नारायणस्ततः ॥ शिर उक्षिप्य नागस्य पुनः पुनरवाक्षिपत् ॥ १५ ॥ वासुके रथनागस्य सहसा क्षिप्यतः सुरैः ॥ सधूमाः सार्चिषो वातानि ष्वेतुरसकृन्मुखात् ॥ १६ ॥ ते धूमसंघाः संभूता मेघसंघाः सविद्युतः ॥ अभ्यवर्षन् सुरगणान् श्रमसंतापकं शितान् ॥ १७ ॥ तस्माच्च गिरिकूटाग्रास्तच्युताः पुष्पदृष्टयः ॥ सुरासुरगणान्सर्वान्समंतात् समवाकिरन् ॥ १८ ॥ बभूवात्र महानादो महामेघरवोपमः ॥ उदधे र्मथ्यमानस्य मंदरेण सुरासुरैः ॥ १९ ॥ तत्र नाना जलचरा विनिष्पिष्टा महाद्रिणा ॥ विलयं समुपाजग्मुः शतशो लवणां भसि ॥ २० ॥ वारुणानि च भूतानि विविधानि महीधरः ॥ पातालतलवासी निविलयं समुपानयत् ॥ २१ ॥ तस्मिंश्च भ्राम्यमाणे द्रौ संधृष्यंतः परस्परं ॥ न्यपतन्पतगोपेताः पर्वताग्रान् महाद्रुमाः ॥ २२ ॥ तेषां संघर्षजश्चाग्निरर्चिर्भिः प्रज्वलन्मुहुः ॥ विद्युद्भिरिव नीलाभ्रमावृणोन्मंदरं गिरिं ॥ २३ ॥ ददाहकुंजरांस्तत्र सिंहांश्चैव विनिर्गतान् ॥ विगतासूनि सर्वाणि सत्वानि विविधानि च ॥ २४ ॥ तमग्निममरश्रेष्ठः प्रदहंतमि तस्ततः ॥ वारिणामेघजेनेद्रः शमयामास सर्वशः ॥ २५ ॥ ततो नानाविधास्तत्र सुसुबुः सागरां भसि ॥ महाद्रुमाणां निर्यासा बहवश्चौषधीरसाः ॥ २६ ॥ तेषाममृतवीर्याणां रसानां पयसैव च ॥ अमरत्वं सुराजग्मुः कांच नस्य च निस्सवात् ॥ २७ ॥

निवरुणलोकस्थानि आप्यांशप्रधानदेहानि ॥ २१ ॥ पर्वतापात्यतमानानां द्रुमाणां संघर्षाज्जातोऽग्निः पर्वतं व्यामुवंस्तत्र स्थान्पश्वादीन् ददाहेत्याह त्रिभिस्तस्मिन्नित्यादिभिः ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ ॥ २६ ॥ तेषां द्रुमौषधीनां येऽमृतवीर्यारसास्तज्जेन पयसाक्षीरेण कांचनस्य स्वर्णमयस्य पर्वतस्य निस्सवात् दिव्यप्रभावानेकमणिभ्यो निःसृता जलाच्च सुरा अमृतत्वं जग्मुः ॥ २७ ॥